

Pieter Koster is belastingadviseur  
bij Profinis Accountants & Adviseurs te Urk



Foto: Frank Jansen

# Regel schenking vooraf en goed

## ‘Papieren schenking’ biedt regie en besparing

**W**ij weten dat een doodshemd geen zakken heeft en nu hebben wij gehoord dat je aan je kinderen een papieren schenking kunt doen zonder dat de notaris daarvoor een akte opmaakt. Klopt dit?’ Die vraag stelde mij onlangs een klant op leeftijd. Zijn vermogen bestond voornamelijk uit een paar panden en een perceel bosgrond. Er waren bij die klant weinig liquide middelen en al zijn bezit zat vast in stenen en grond.

Voor de meeste ouders staat wel vast wat met hun vermogen moet gebeuren na het overlijden. Zo weinig mogelijk naar de Belastingdienst en zoveel mogelijk naar de kinderen of kleinkinderen. Bij de meeste ouders is ook wel het inzicht dat het fiscaal beter is die vermogensoverdracht voor het overlijden te doen. Immers, de schenkingsvrijstelling aan een kind bedraagt 5.320 euro in 2018. Hiermee wordt al minimaal een bedrag van 532 euro aan erfbelasting bespaard.

Ondanks het fiscale voordeel voelen echter veel ouders er niets voor om al bij leven een aanzienlijk deel van hun vermogen aan de kinderen te schenken. Dit kan allerlei redenen hebben. Er zijn ouders die denken dat hun kind het zuurverdiende geld direct over de balk zal smijten. Ook zijn er veel ouders die denken dat zij niet kunnen schenken omdat hun bezit veelal vastzit in de overwaarde van het huis of in de eigen onderneming. Toch biedt de wetgever een opening en wel door het ‘schenken onder schuldigerkenning’.

Een schenking onder schuldigerkenning of ook wel genoemd ‘de papieren schenking’ is een schenking die daarna direct weer wordt terug geleend van de ontvanger van de schenking. De ouders krijgen daardoor een leenschuld aan hun kinderen en de kinderen krijgen een vordering op de ouders. De vordering die de kinderen op deze wijze hebben verkregen van hun ouders, kunnen zij meestal pas opeisen bij het overlijden van de langstlevende ouder. De kinderen krijgen dan nu geen geld in handen en de ouders houden het beheer over het geschonken bedrag. Wel neemt het vermogen van de ouders af. En dit levert de kinderen een besparing van de erfbelasting op.

De Belastingdienst stelt wel eisen aan de schenking op papier:

- De schenking moet door een notaris zijn vastgelegd in een notariële akte.
- De schenker betaalt over het geschonken bedrag minimaal 6 procent rente.
- De schenker betaalt ieder jaar daadwerkelijk de rente.

Ligt de schenking niet vast in een notariële akte, maar in een onderhandse akte dan stelt de Belastingdienst dat na het overlijden van de schenker er geen sprake is van een schuld. Daardoor kan het kind het bedrag niet opeisen en kan die schuld niet worden opgenomen in de aangifte erfbelasting. Het kind moet de waarde van de schenking opnemen in box 3. De ouders mogen de schuld in mindering brengen op het box 3 vermogen. De rente van 6 procent moet door de ouders daadwerkelijk worden betaald en mag niet bij de schuld worden opgeteld. Hebben de ouders deze rente niet betaald, dan moet deze rente alsnog worden betaald en wel uiterlijk 181 dagen voor hun overlijden. Blijft de rentebetaling achterwege, dan wordt het gehele bedrag alsnog belast met erfbelasting.

Het rentepercentage is vastgelegd in de Successiewet. Onlangs kreeg ik een vragenbrief van de Belastingdienst onder ogen waarin de inspecteur inzage wilde hebben in de rentebetalingen. Hieruit blijkt dat de Belastingdienst wel degelijk controleert.

Normaal gesproken kunnen de kinderen hun vordering opeisen bij het overlijden van de langstlevende ouder. Dat neemt niet weg dat ook andere tijdstippen kunnen worden afgesproken. Dit kan bijvoorbeeld als vader of moeder wordt opgenomen in een Wlz-instelling. Ook kunnen de ouders bijvoorbeeld na de verkoop van de woning de schenking effectief uitbetalen aan de kinderen.

Mijn advies is om bij schenking op papier dit via een notaris te doen, de jaarlijkse rente ook daadwerkelijk te betalen en een goede administratie bij te houden en deze administratie te bewaren. ◀